

Toelichting

Deze vespers, avondgebeden, voor Advent en Epifanie dragen er aan bij om in de overvolle weken aan het eind van het kalenderjaar tot inkeer en verwachting te komen, het wezen te richten op de komst van Gods rijk.

December is een drukke periode, overvol door drie feesten van heel verschillend karakter: Sinterklaas, Kerst en de Jaarwisseling. De aandacht voortdurend opgeëist: eerst door *pakjes* en *pepernoten*, vervolgens door *kerstpakketten* en *kerstdiners* en daarna door *oliebollen* en *nieuwjaarsrecepties*. En als de jaarwisseling dan eenmaal geweest is ben je vaak maar al te blij dat de rust is weergekeerd.

Hoe creëer je bij al die aandachtstrekkendheid gelegenheid voor rust, inkeer, verwachting, verlangend uitzien? Hoe help je elkaar om in januari door te gaan waar je bij Kerst bent gebleven?

De liturgie van het getijdengebed in de avond, is daar bij uitstek geschikt voor. De vorm en het karakter van avondgebed, of vesper, past bij stilte, meditatie, gebed en inkeer.

Kenmerk van de diensten is hun geheimenissvolle karakter. Er is geen aankondiging van de onderdelen, geen uitleg, geen uitbundigheid. Alles wat overbodig is, is onnodig. *Verstilling* en *verdieping* zijn de kernwoorden. Dit alles werkt door in de vormgeving van de ruimte en de afzonderlijke stappen van de liturgie.

Stilte is een wezenlijk onderdeel. Stilte biedt ruimte aan overdenking, aan inkeer en gebed, en aan ontmoeting – *‘Bij God alleen verstillt mijn ziel’*.

Deze vespers voor Advent maken deel uit van het project voor Advent, Kerst en Epifanie *Het beste nieuws. Adventsberichten*. Dat betekent dat we ons door de profeet Jesaja bij de hand laten nemen.

Het zijn vijf vespers, voor elk van de weken van Advent een, plus een voor de eerste week van januari. Epifanie (Driekoningen; 6 januari) valt op een woensdag dus is er ook voor deze dag een vesper.

Met oog op de corona-pandemie en de beperkingen die er zijn t.a.v. samenkomen en vieren, kunnen vespers dit jaar alleen in kleine bezetting. En eigenlijk past dat ook helemaal bij het karakter van dit soort vieringen.

Daarnaast is er met oog op de coronasituatie een speciaal *Inspiratie- en ideeënboekje* gemaakt.

In dat Inspiratie- en ideeënboekje zijn o.a. suggesties te vinden voor een *vierhoek* en *vier-momenten*. Allereerst thuis, maar op een andere plek – bijvoorbeeld in de kerk – kan ook. Het zijn kleinschalige opties. Deze vespers zijn prima met deze ideeën te combineren.

Afkortingen

- LB Liedboek 2013
- LvK Liedboek voor de kerken 1973

Inhoud

Toelichting	1
Opzet voor vespers	3
.....	5
Vespers: invulling	5
Afbeeldingen	8
Luistertips	9

Opzet voor vespers

Zie voor de invulling het schema op pagina 5-7.

BINNENKOMST

Binnenkomst in stilte

AANVANG

Korte stilte

Openingsvers

tijdens dit openingsvers wordt de eerste adventskaars aangestoken

<i>voorganger:</i>	Nu de avond valt,
allen:	- Laat uw licht ons leiden! -
<i>voorganger:</i>	ontvonkt de vlam van uw nabijheid,
allen	- Laat uw licht ons leiden! -
<i>voorganger:</i>	Een vuurkolom het duister door
allen	- Laat uw licht ons leiden! -
<i>voorganger:</i>	en van de nieuwe dag ons teken.
allen:	- Laat uw licht ons leiden! -
<i>voorganger:</i>	In de lichtkring van uw liefde verzameld,
allen:	- Laat uw licht ons leiden! -
<i>voorganger:</i>	nu hier de avond valt,
	zingt ons de stilte uw naam ter eer.
allen:	- Laat uw licht ons leiden! -

Alternatief: Dit openingsvers kan gezongen worden. Zie daarvoor LB 192a*. De tekst die hierboven door de voorganger wordt gesproken, wordt in dit geval door een solist of een zanggroep gezongen. De muzieknotatie is te vinden in de koorbundel bij het Liedboek (dl 1). Zie ook bij de Zegenbede.

Lied:

PSALMGEBED

LEZINGEN

Jesajalezing

[lied, of korte instrumentale muziek]

Evangelielezing

Stilte

Vespers: invulling

	Woensdag 2-12	Woensdag 9-12	Woensdag 16-12	Woensdag 23-12	Woensdag 6-1
<i>Bijbellesrooster weekthema</i>	Begin te dromen!	De weg vooruit	Zijn we er klaar voor?	Het is (bijna) zover	Louter licht en vreugde
<i>Invalshoek vesper</i>	Zie je al wat? Geloof je of geloof je niet wat er staat?	Wie ben jij dan wel? Hoe ziet de Verlosser er eigenlijk uit. Wat is zijn naam en hoe herkennen we Hem?	Ben je er klaar voor? Want voordat de Immanuel wordt geboren, wordt er eerst een andere zoon geboren ('haastige buit, spoedig roef'). Er zal nog veel weerstand zijn. Maar geen van de vijanden heeft het laatste woord.	Wat een geschenk! Ontzag voor het heilige dat groeit (in de schoot van Maria) Ontzag en vertrouwen als rode draad in wat er gaande is en komen gaat.	Licht voor de wereld! Een licht van koningschap en bevrijding.
<i>Afbeelding</i>	Roeping van Jesaja <i>zie pagina 8-9</i>	Het teken van Immanuel <i>zie pagina 8-9</i>	Bezoek van Maria aan Elisabeth <i>zie pagina 8-9</i>	Hemelse lofprijzing <i>zie pagina 8-9</i>	Een licht geopenbaard aan de heidenen <i>zie pagina 8-9</i>
Binnenkomst					
Aanvang					
<ul style="list-style-type: none"> • openingsvers • lied: LB 455 	<i>zie pagina 3</i> couplet 1: God zal verschijnen met macht en majesteit	<i>zie pagina 3</i> couplet 2: de gezalfde van God zal vrede stichten	<i>zie pagina 3</i> couplet 3: bevrijding na gericht en doem	<i>zie pagina 3</i> couplet 4: het teken van God herkennen	<i>zie pagina 3</i> couplet 5 en 6: licht en leven schijnen voor wie geloofd

Vesper Advent IV: Wat een geschenk!

Vesper Epifanie: Licht voor de wereld!

Rembrand, *Presentatie in de tempel*

Luistertips

Benedictus Dominus Deus Israel – Lofzang van Zacharias

- Benedictus Dominus Deus Israel · Giovanni Battista Pinello:
<https://www.youtube.com/watch?v=1bJpcQ8mvr0>
- Hildegard von Bingen/Gregoriaans:
<https://www.youtube.com/watch?v=MwYTtL9hHyo>
- Edward Elgar, *Benedictus*: <https://www.youtube.com/watch?v=IAtfSXIQhpY>

Ave Maria – Lofzang van Elisabeth¹

- Heitor Villa-Lobos (1887-1959), *Ave Maria*:
<https://www.youtube.com/watch?v=xoFlyKZG9IM>

¹ Het Ave Maria is opgebouwd uit Lucas 1, 28 (de begroeting door Gabriël) en 42 (de begroeting door Elisabeth). Daar is later de vraag om voorbede te doen aan toegevoegd.